

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatos & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 2. Quid circa instructionem Catholicorum, & in primis totius
Communitatis sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](#)

majori cum solemnitate ejusmodi Professionem institutum velit, id magna cum consideratione faciat, & non nisi cum aliorum consilio, & bene explorata constantia profitentis; alioqui, si is cum fraude refiliat, tanto major oriatur Adversariorum risus & jubilus, quanto majori cum apparatu fraudis ipsa peracta est. 9. Facta professione, gratuletur illi beneficium à DEO acceptum, atque ad constantiam horeum eiusque in finem illi quotidianam Symboli Apostolici recitationem suadeat, aliisque media suggerat, & si videatur, etiam pium aliquod munuscum, maximè libellum precatorium, si quem habet, donet, aut, si pauper est, modicam elemosynam largiatur. Quod si etiam convivio ipsum excipere possit, aut certe, ut ab alio id fiat, efficere, non modice ipsum luciditate devinciet; quoad hoc tamen ratio Personæ, & aliorum circumstantiarum habenda est, ne cuiquam scandala offenso, aut gravamen oriatur. 10. Denique & ipse DEO privatim pro hac Ovicula inventa gratias devote persolvere & etiam deinceps, ut DEVS gratiam perseverantie illi concedere dignetur, sedulò preceretur.

§. II.

Quid circa Instructionem Catholicorum, & in primis totius Communis, sit observandum.

I. **P**er Communis, hoc loco nihil aliud intelligi quām tota Incolarum in urbe aliqua vel pago habitantium collectio; in qua proinde instruenda tanto majorem convenientem adhibere debet Operarius, quanto majorem fructum & solatum, immo & præmium à DEO sperare potest, si talen Communis bene constitutam, suoque muneri & vocationi satisfacientem intueri liceat. Ut autem hanc Instructionem ritè peragere valeat, ante omnia illam S. Pauli ad Romanos c. 12. sententiam oculos habere debet: *Sicut in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent, ita multi unum corpus sumus in Christo, singulis autem alterius membra.* quod ipsum iterum in 1. Epist. ad Corinthios c. 12. confirmat dicens: *Etenim in uno Spiritu omnes in unum corpus baptizati sumus.* Ex hac enim similitudine

facilè intelliget, quid potissimum circa Instructionem Communitatis observare debeat.

II. Et primò quidem, sicut ante omnia cavitur in corpore, ne illud maligni humores, & periculosi mōrbi occupent, & corrumpant; ita & in Communitate vel maximè cavidum est, ne gravia vitia, & noxiæ consuetudines in ea vigeant; hinc sedulò vigilandum est Operario Apostolico, ut, si quæ gliscant hæreticæ pravitates, blasphemandi, defraudandi, luxuriandi, helluandi &c. consuetudines, non solùm efficaciter tollantur, sed etiam capita obstruantur, v. g. concubinæ respectu Luxuriosorum, usuræ respectu avarorum &c. tollantur.

III. Deinde sicut non minore cura satagitur, ut corpus per debita alimenta, aliisque ad sustentationem necessaria media in suo vigore & robore conservetur, & augeatur; ita Operarius quoque curare debet, ut ea exercitia pietatis & Religionis in Communitate vigeant, sine quibus non potest facilè salva confistere, & à quibus omnis quodammodo illius benedictio, incolumentisque promanare debet, qualia sunt timor DEI cum filiali fiducia, orandi fervor ac studium, Juventutis recta institutio, & præcipue Sacramentorum creber usus ac frequentatio; cum enim, ut sapienter S. Carolus Borromæus advertit, animus noster rerum sensibus subjectarum aspectu primum moveatur; ex his autem ad eorum, quæ sensus effugint, supernaturaliisque dicuntur, considerationem, & amorem excitetur, ac traducatur, facilè appetat, quantopere curari debeat, ut commemoratus Sacramentorum usus in Republica Christiana vigeat.

IV. Sicut præterea in Corpore nihil ferè magis caverter, quam membrorum inter se unitorum dissociatio, cò quod vel minima etiam luxatio sine gravissimo dolore accidere non soleat; ita in Communitate quoque vel maximè labundum est, ut concordia & pax inter Cives vel Incolas vigeat, cum verè juxta commune proverbium concordiâ res parvæ crescant, discordiâ maxima dilabantur.

V. Sicut in Corpore præ reliquis membris caput semper custoditur ac defenditur, utpote à quo tota reliquorum membrorum incolumentas dependet; ita & Operarius curare debet, ut sua semper Magistrati Authoritas, reverentia, & Civium

subiectio constet. Sed & ipse eundem reveratur pro viribus, ejusque sibi benevolentiam & amorem conciliare studeat; hoc enim benevolo omnia poterit efficere; habebit, qui eum defendat; pauciores erunt, qui oppugnant, vel impedian, vigorque ab hoc tanquam à Capite in cætera membra derivabitur.

VI. Sicut ita Caput curandum ac protegendum est, utramen cætera etiam membra non negligantur; ita Operarius quoque sic Magistratus autoritatem tueatur, ut reliquorum quoque membrorum Communitatis non exiguum curam se habere ostendat. Hinc sedulò al laboret, ut mutua inter Magistratum & Cives consensio ac amor vigeat; ut Magistratus subditos humaniter tractet, non nimis premat exactiōibus aut oneribus gravet. Sed & ipse Operarius cum eisdem humarer agat, amicè salutet, & subinde visitet, maximè si in aliqua gravi tribulatione constituti sunt.

§. III.

Quid circa Instructionem Senatorum & Judicium observandum sit.

I. Cùm ad incolumitatem Communitatis conservandam nihil æquè conducat, ac Justitiae studium ac vigorem, teste Salomone Prov. 14. *In justitia elevat Gentes, & in iniustitia firmatur solium;* &c., ut S. Augustinus I. 2. de civit. dei, foliā *In justitia Res publica sustentatur*) ideo omnem operam dare debet Operarius, ut Senatores & Judices velut Justitiae Ministri officio suo probè satisfaciant; quem in finem pro Exemplari ipsis viginti quatuor Seniores, quos S. Joannes Apocalypsis c. 4. vidisse se scribit, ob oculos ponendi erunt; ut qui meritò ob apparatus ibi conspectum omnes ad verum Senatorem & Judicem requisitas dotes clarissimè representare judicantur.

II. Primò itaque, sicut illi senes, id est, moribus gravibus & multâ rerum experientiâ prædicti erant, ut tanto facilius ex præteritis de præsentibus judicare possent; ita ut id ipsum in Senatoribus & Judicibus eligendis observetur, suadeat; nondum cum Roboam Juniorum consilia præferuntur, exitium Reipublicæ perinde ut ipsius regno accersatur. Verè enim